

זמני שבת קודש

רבנו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
18:31	18:03	17:02	ירושלים
18:36	18:07	17:01	חיפה
18:29	18:01	17:01	

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הדיינים המוסדות

כיצד להתייחס לחלומות

האם החלומות שאנחנו חולמים הם אמיתיים? ומה עושים עם חלום לא טוב?

עזרא לזולת

בפרשת השבוע הנוכחי – 'משפטים', העוסקת רובה ככולה במצוות שבין האדם לחברו. ביניהן, נמצא את מצות ההלוואה היקרה – מצוה שהיא עוד דרך להתבונן על החשיבה היהודית והשקפתה על חיי המסחר והחברה.

בהלוואה יש משהו ייחודי ומפתיע. מצד אחד, היא נתנית צדקה נראית המעלה הגדולה ביותר, כי היא נתינה ללא צורך בהשבה, נתינה סופית והחלטית. לעומתה, ההלוואה היא נתינה לזמן קצוב, ובדרך כלל – לא בהכרח לאדם שהוא מאוד עני ונזקק אלא לאדם הנקלע למצוקה כספית לפי שעה. לפיכך זועקת השאלה, למה מצות ההלוואה חשובה כל כך, עד שהיא מוגדרת כמעלה יתירה וגדולה ממצות הצדקה?!

הרמב"ם מבאר, כי ההלוואה הינה הדרך המרוממת ביותר לעשות חסד, בכך שהיא מזמינה את היהודי לצאת מהקיבעון המחשבתי הרגיל, האומר שהכסף שלנו הוא רק שלנו ולשימושנו, אלא להיפך – להעניק סכום כסף לאדם אחר, כדי לסייע לו להתייצב, להתחזק, להרויח או להתפתח. בכסף שלנו, אנו מעניקים לו את ההזדמנות, ומאפשרים לו לעשות שימוש בכסף שלנו כדי להגיע לאותה התפתחות או רווחיות רצויה...

כשיהודי נותן לחברו הלוואה, הוא מעביר לו מסר סמוי: 'אני סומך עליך, אתה נאמן עלי, אני בטוח שיש לך את היכולות והכוחות לצאת ממצבך הנוכחי ולהצליח להתמודד!' בכך, מעניק המלווה חיזוק ועידוד, דחף ומנוף לזולתו כי לא אבדה תקווה, ואחרי היום הלא מוצלח – יאיר שחר חדש, פורח ומצליח במיוחד, שיאפשר לו להתייצב ולהשיב את ההלוואה ללא כל קושי!

לפיכך, נתינה חשיבות כה רבה ומעלה כה יתירה להלוואה. הלוואה אינה רק נתינת סיוע לזמן קצוב, אלא זריקת עידוד, דחיפה כלפי מעלה. כשיהודי נותן הלוואה, הוא יותר ממה שהוא נותן כסף, הוא נותן כוחות, הוא נותע עוצמות, הוא בונה יכולות!

ומי שחלם חלומות רעים והם חלומות שיש לחשוש עליהם, צריך לחשוש לחלומות, ואומרת הגמ' יפה תענית לחלום כאש לנעורת, כמו מי שיש לו נעורת, פסולת של פשתן, בזיק קל של אש הכל מתכלה. תענית חלום צריכה להיות למחרת ולא ביום אחר. ושואלת הגמ', הרי מי שרוצה לקבל תענית יום קודם צריך לקבל על עצמו הצום במנחה שבערב הצום, ואם לאו אין הצום מועיל. ואם כך איך מועילה תענית חלום שצם למחרת בלי קבלה מאתמול? אומרת הגמ' אם חלם חלום קיבלו עליו מן השמים תענית! ועד כדי כך מועיל הצום, הרי אסור לצום בשבת, אך מי שחלם חלום רע וליבו דוח עליו והוא עצוב בשבת, צריך לצום בשבת. אבל צריך הוא בחול לצום עוד תענית, על זה שצם בשבת.

מי שלא צם באותו יום, אין מועיל למחרת. מה עושים? יש לעשות פדיון נפש, פדיון נפש מבטל גזירות. אדם שאינו יכול לצום, אשה לאחר לידה, מה תעשה? פדיון נפש. וגם צריך לדעת, שאמנם כתוב בספרים מי שחלם על אחד מקרוביו שמת, זה סימן לאריכות ימים. אבל אף על פי כן כדאי לעשות פדיון נפש.

עמי פופר, אישיות מוכרת. הוא חלם חלום שהוא עובר תאונת דרכים, ובניו ומשפחתו בשקיות שחורות. רחמנא ליצלן. הלך לפותר חלומות אחד, ואמר לו שזה סימן לאריכות ימים. אבל באמת הייתה תאונה ואשתו ושלושה ילדים נהרגו. אמרתי לו אם היה בא אלי הייתי עושה תיקון, וכן שבעניין חמור כזה של מוות לא סומכים אלא עושים תיקון.

הגמ' אומרת כלל "כל החלומות הולכים אחר הפה" כמ"ש "ויהי כאשר פתר להם כן היה". לכן אמרו ז"ל לא לספר חלום לשונא שלו, כי הוא יפתור אותו בצורה רעה, והוא עלול לגרום לחלום לחול לרעה. וגם כשצריך לצום כמו שחלם שפלו לו השניים, אני פותר לו "שהשונאים שלך יפלו". שניים מלשון שונאים.

הלוואה שאנשים יתייחסו לתורה ברצינות, כמו שמתייחסים לחלומות. אין יראת שמים בלי תורה, ואין תורה בלי יראת שמים. אין בור ירא חטא ולא עם הארץ חסיד (אבות ג' ט). והאומר אין לי אלא תורה אף תורה אין לו. תורה בלי יראת שמים אינה כלום, ויראת שמים בלא תורה אינה כלום. למה צריך את שניהם, וכל אחד לבד אינו כלום? כי מי שאינו יודע תורה, אינו יודע מה ה' מתיר ומה הוא אוסר, אין יראתו כלום. וכן מי שידוע כל התורה ואין לו יראת שמים הרי הוא לא יקיים את התורה. שנזכה גם לתורה וגם ליראת שמים טהורה.

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל זום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

הרבה אנשים חולמים חלומות, רבים באים להתייעץ ולבקש הטבת חלום. צריך לדעת את האמת, שרוב החלומות היום הם חלומות שוא, כדי לחלום חלום של אמת צריך להיות אדם קדוש, אבל יש מעט חלומות אמיתיים. רוב החלומות באים בגלל הבל המאכל שמבלבל את מוחו, רץ כבדק הלוך ושוב ומייצר לו דמיונות תעתועים, זה אינו חלום אמיתי. זה הסיבה לכך שחלום של שחרית, עלול יותר להיות חלום אמת. כיון שהמאכל שבמעיו התעכל כבר, ואינו מהבל המאכל. עוד צריך לדעת שלפעמים הסט"א מביאה חלום לאדם כדי להטעות אותו, שעירים ירקדו שם לבלבלו, זה לאדם פגום, אבל צדיק שישן הוא כלפיד אש והסטרא אחרא בורחת ממנו ולכן חלומותיהם אמת, בצדיקים כתיב וישנת וערבה שנתך, כי אין לו את השעירים שיבלבלו מנוחתו, ונשמתו מגיעה למנוחה, אבל האדם הפגום נשמתו לא נחה.

בספרי קבלה מסבירים, את מהות השינה, מדוע צריך האדם לישון ולא די לו לנוח במטה כל הלינה? בכל יום שאדם הולך לישון עולה הנשמה למעלה כדי לקבל כחות לעוד שעות, כשאין "הטענה" א"א לנשמה לתפקד. אבל אדם טמא בגלל השעירים המרקדים אין הנשמה שלו מגיעה כלל לשרשה, ולכן אינו נטען כלל למעלה! אין אפשר לדעת אם החלום אמת או לא? האור החיים הקדוש אומר כך: חלום שהוא בהיר וצהיר כאור יאיר הוא חלום אמיתי, וכן כתוב אצל פרעה "ויקץ פרעה והנה חלום" הוא חשב שזה מציאות והנה התברר לו שזה חלום. וכן אצל יעקב אבינו היה כ"כ מוחשי וכתוב שם "והנה" כמה פעמים, וכן בחלומות יוסף ובחלומות שר המשקים ושר האופים. "והנה" מורה כאילו רואה הוא בעיניים שרואה הדבר חי, וממילא ראה שזה אמת.

חלום שמבולבל בלי סדר אינו חלום אמת, אלא חלום של בלבולים מחמת המאכל או מחמת השעירים המבלבלים. יש כמה חלומות שהגמרא מזהירה מהם שהם חלומות רעים, כגון: מי שחלם שמשקוף הבית שלו נפל, או ששיניו נופלות, או חלילה ס"ת נשרף (מי שיחלום בלילה הזה על כך אינו צריך לצום, כי בגלל שדיברנו על זה חשב על זה וחלם). וכן מי שהלך לרופא שינים וחלם כך אינו כלום כי אין אדם חולם אלא מהרהורי ליבו.

מסופר על מלך אחד שחייב את הרב של העיר לגלות לו מה הוא המלך יחלום בלילה... מה עשה הרב? באותו זמן היה מלחמה בין המלך למדינה השכנה, אמר לו הרב, אתה תחלום שבסופו של דבר אתה נופל בשבי בידי המדינה השכנה, והם מחייבים אותך לעבוד בריחים. המלך שמע וכמובן במשך כל היום הוא חשב על זה, ואכן כך היה שחלם על זה...

ההקדשה השבועית

חצים הם אמת לתקיים
אלפי טלם יאיר הפרשה

המצלחתכם או לעיני קדושתכם

התקשרו עכשיו: 05-04-200-01-01

לימינו
יידן חיה בת הדס
יוסי בן הלן
צור בן רחל
דיינה בת חוה

לישיק
בנימין בן חסיה
אלדד בן חוה
ססיר בת עליזה
לייל בת עליזה

לחובלתי
אסף בן חיה
רושין בן דויה
אלעד בן עונה
אלדד בן ירדנה

לעילי נשמות
סלמה בן ג'ון
סילית בת חנה
חן בן חיה
שמעון בן יילדה
יואב בן חנה

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

בהלה בבויסמנט

הקופסא בידיו, ופיו ממלמל שבח לבורא עולם. בחדר פנימי וסגור, פתח את הקופסא וספר את השטרות שנית. אחת מהנה לא נעדרה... 'אני לא מאמין, רבבות דולרים הושלכו לפח האשפה, ומבלים שם כבר יותר מיממה! אם לא הייתי מגלה את דבר האובדן היום – כבר לא הייתי זוכה לראותם עד עולם!'

הוא יצא מהחדר, וגילה את ר' קלמן יושב בסלון, וכוס ציפורניו בעצבנות. כבר חלפה שעה מאוד ארוכה מאז ירד ר' משה ל'בייסמינט' להביא את הכסף, ועדיין לא חזר עיניו אורו כשראה את ר' משה נכנס וצרור המזומנים בידיו...

'איזה נס שביקשת ממני הלוואה', אמר ר' משה והודה בחוסר קלמן, 'הצללת את הכסף שלי! בלעדיך – לא הייתי נזכר בכסף, ולא הייתי ממחרת לחפשו! הרצון להלוות לך את הכסף הציל את הכסף, והציל אותי מאובדן והפסד סכום כה גדול!'

ר' קלמן הביט בו בחוסר הבנה מושלם. אינו מבין על איזה אובדן מדובר, אינו קולט ממה הציל וכיצד. רק כשנרגע ר' משה הצליח לספר לידידו את השתלשלות הדברים לאשורם, ורק אז הבין ר' קלמן מה חלקו בסיפור הפלאי הזה...

'אם לא הייתי מתנדב לתת לך את הלוואה, סיכם ר' משה, 'הייתי מפסיד סכום שחסכתי במשך שנים. אם לבי היה נכנע ליצר שאמר 'אין מקום בטוח לכסף כמו בידים שלי' – הייתי מגלה כי זה המקום הכי פחות בטוח... בזכות שסמכתי עליך והלכתי להביא לך את הכסף, גיליתי את דבר זריקתו לאשפה רגע לפני שהיה מאוחר מדי...'

למרות שנראה כי הלוואה עשויה לגרום לקושי – זה בוודאי לא כך. הלוואה היא מצוה חשובה, שמזכה ברווחים רבים, גם גשמיים – לכלכלים ממש. לא תמיד זוכים לראות זאת בעיניים, אך הלוואה היא 'ביטוח' שמימי על הכסף שלנו...

כמה כדאי לנסות להתאמץ, אולי בכל זאת נוכל להלוות, אולי נצליח איכשהו לסייע... וגם אם אין לנו כרגע מה להלוות, כמה חשוב להעניק לפחות את העידוד והתמיכה! גם לאמירה 'הייתי מלווה לך בשמחה, אולי אוכל לסייע בעתיד', יש משמעות, טובה הרבה יותר מאמירה סתמית 'אין לי'.

מצוות הלוואה מאירה באור יקרות את האחריות שלנו לתת לזולתנו את המפתח להצלחה, להעניק לו את הכלים. ומשעה שסייענו לחבר להצליח, נפתחו בפנינו שערי הצלחה שמימיים!

לסיפורים מרתקים נוספים של הרב אשר קובלסקי נכנסו לאתר 'שבת אור דוד'

אלף דולרים שהוא שומר לנישואי בתו. הסכום הזה יכול להציל את ר' קלמן עכשיו ולחזור זמן רב לפני שבתו תתארס, אך מנגד – יש גם את הסיכון שמי יודע מה יהיה בעסקים, ואולי ר' קלמן יפסיד שנית, ואולי ואולי, ואולי...

רק אחרי דקות ארוכות של מחשבה התאזר ר' משה בגבורה: 'יש לי בבית', הנמיך את קולו, 'סכום עתק, קרוב למאה אלף דולר, שחסכתי במשך השנים לצורך נישואי בתי הבכורה. עד אז יש עוד קצת זמן, ואני סומך עליך ובטוח שתצליח, ולכן אני מוכן להלוות לך את הכסף במלואו למשך חמישה חודשים. עד אז – תעשה בו עסקים ותראה ברכה והצלחה!'

עודם מדברים, וכבר עלו שניהם לביתו של ר' משה. ר' קלמן התבקש להמתין בסלון, בעוד ר' משה ממחרת לרדת ל'בייסמינט'. להפתעתו, הוא מבחין כי עוזרת הניקיון היתה חרוצה במיוחד בשנה זו, וכבר ניקתה את ה'בייסמינט' ללא התראה מוקדמת. חשש קל לשלום הכסף הזדחל ללבו...

הוא פונה לפינה בה היה מוסמן היטב הכסף מתחת לערימת גרוטאות ישנות, אך מגלה כי הפינה נקייה מכל גרוטאה, חפה מכל קופסא, בוהקת מכל לכלוך. שניות בודדות לקח לו לעכל את המידע החדש והמטלטל – 'הכסף איננו, קופסת הנעליים נזרקה לאשפה על תכולתה היקרה' – הרהר בעגמת נפש עצומה ושברון רוח בלתי נתפס.

שוד ושבר! לכו של ר' משה חישב להישבר, מוחו הסתחרר. סכום עתק, הון תועפות, הלך אחר כבוד לפח האשפה! לא פחות ולא יותר! לא נעשה בו שימוש, לא הפסידו אותו בעסקה כושלת, לא התבזבזו לחינם – אלא הלך לאשפה, הפך לזבל! האם יש דרך למצוא אותו? אולי כבר הגיע למזבלה העירונית?

'מה יש?' עובדת הניקיון נבהלה משיחת הטלפון הבהולה והבירור על קופסת הנעליים החסירה, 'אתם צריכים את הנעליים? אולי הן עוד בפח האשפה... הן פיניתי אותן רק אתמול – יום שלישי, ובמונסי מפנים את הזבל בשני ובחמישי. היום יום רביעי – מסתבר בהחלט שהנעליים עודן בזבל, אולי לא הכי נעים להגיע אליהן אבל זה אפשרי! אמרה המנקה...'

ר' משה שמע את הדברים, חזק ניצת בעיניו. 'לא נעים, כן נעים', הרהר, 'זה כה דחוף!' הוא לבש כפפות על ידיו ומיהר לחדר האשפה, הגדוש עד אין קץ. במהירות ובזריזות כאחוז בהלה הוציא את שקיות האשפה והעגלות בזו אחר זו, ושפך את תכולתן על המדרכה. הוא פותח שקית אחרי שקית, ולפתע בצבץ מרחוק משהו מוכר – היתה זו קופסת הנעליים!

בצעדי ריקה, אך רץ ר' משה הביתה חובק את

הסיפור המופתי הבא, הגיע בעדות אישית ממקור נאמן מהרב נטע שלמה זילבער מניו יורק, אשר שלחו אל הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א. ומעשה שהיה כך היה:

בשכונת מגורים שקטה בפאתי מונסי שבניו יורק, התגורר ר' קלמן א., שנודע בקרב מכריו ורעיו כיהודי ירא שמים, המוצא את פרנסתו בייבוא מסין. כמה פעמים בשנה, נפרד ר' קלמן ממשפחתו וממכריו, ועולה על המטוס בואכה בייג'ן הרחוקה, שם הוא רוכש סחורה מגוונת במחירי מציאה, אותה הוא מוכר בארה"ב ברווח נאה, ומכאן פרנסתו.

במשך שנים התנהל מסחרו של ר' קלמן על מי מנוחות, עד להסתבכות אחת. היה זה באמצע החורף, ר' קלמן הופתע לגלות כי הפעם חושי המחוודים לא עמדו לו, והסחורה שייבא בראשית החורף היתה פחותת ערך ומעוטת איכות. הוא נאלץ להשיב את הכסף לרוכשים, ומצא עצמו – לראשונה בחייו – מתמודד עם חור ענק בתקציבו...

פרנסתו של ר' קלמן ניזוקה קשות, אך חששו העיקרי היה לקראת הנסיעה הבאה. הן כדי לנסוע לסין לייבא סחורה, הוא זקוק לסכום עתק, רבבות דולרים במזומן. בדרך כלל לא היתה לו כל בעיה בכך – כי סכום הכסף עמד הכן מהכנסות מסע הייבוא הקודם. אלא שהפעם – הכסף איננו, מה עושים? כיצד מתמודדים? ומהיכן תתפרנס המשפחה עד לשיקום העסק מהנזקים הקשים?

שבועות מספר התהלך ר' קלמן, כשעננה מרחפת מעל ראשו, עד שחש שאין עוד ברירה. ביום רביעי אחד, החליט לקום ולעשות מעשה, על אף אי הנעימות הרבה שבדבר. בראש חפז ועיניים מבווישות, ניגש בבית הכנסת לידידו ר' משה, וביקש לשוחח אתו על נושא חשוב. 'ר' משה, פתח ר' קלמן, 'סליחה אם אני מטריח אותך, אך יש לי שאלה חשובה...'

בדקות הקרובות, פרש ר' קלמן את מצוקתו. על העסק שנתקע, הנזקים הקשים, דאגת הפרנסה, והמסע הבא שלא יכול לצאת לדרך בלי מזומנים ביד. לבסוף, העז לשאול: 'אולי יש לך להלוות לי כסף לזמן מה?'

ר' משה הופתע מהבקשה, הן ר' קלמן מוכר כסוחר מצליח ומרוויח, לא להאמין מה קרה לו... מחשבות שונות התרוצצו בראשו, על סכום העתק המבוקש, על יושרו הידוע של ר' קלמן, על נפילתו הקודמת, ועל סיכויי הצלחה הנוכחיים... נכון, ר' קלמן נודע עד עתה כאדם ישר ומהימן, אך עדיין, להפקיד בידיו סכום כסף כה רב?

התמודדות קשה התחוללה באותם רגעים בלבו של ר' משה. הוא יודע היטב כי ב'בייסמינט' – מרתף ביתו, נמצאת קופסת הנעליים הישנה, אותה הסב זה לא מכבר לכספת מאולתרת, ובה הטמין קרוב למאה

הלכות חודש אדר

א. כתוב בגמרא: משנכנס אדר מרבים בשמחה, וכתוב במגילת אסתר "והחודש אשר נהפך להם מיגון לשמחה". והגמרא אומרת: אמר רב פפא שאם יש ליהודי משפט עם גוי יעשה היהודי את המשפט בחודש אדר, שבימי חודש אדר מזלם של ישראל שולט.

ב. והנה טעם השמחה בחודש אדר הוא משום הניסים שנעשו לישראל בימים אלו, ועוד שעם ישראל בימי מרדכי ואסתר קבלו עליהם את התורה שבעל פה מאהבה, ובחודש אדר בזמן שבית המקדש היה קיים היו מתחילים לאסוף את השקלים לצורך עבודת בית המקדש ולצורך הקורבנות והיתה שמחה גדולה בעולם, ויש עוד כמה טעמים.

מחצית השקל

ג. בפרשת "כי תשא" כתוב שצריך כל אדם מישראל לתת "מחצית השקל" בין עני בין עשיר, כדי לספור את עם ישראל, ובכסף שנאסף קנו קורבנות ציבור כגון: תמידים שהיו מקריבים כל יום, מוספים וכו', מצווה זו של "מחצית השקל" היא מצווה לדורות וחייב כל אדם מישראל בזמן שבית המקדש היה קיים לתת "מחצית השקל". ובזכות מחצית השקל היה כופר נפש לכל אחד ואחד מעם ישראל. ובתאריך א' באדר היו מכריזים הבית דין בכל ערי ישראל שעם ישראל יביאו את "מחצית השקל".

ד. והנה היום שאין לנו בית מקדש נוהגים לתת 'זכר למחצית השקל':

ה. יש נוהגים לתת זכר למחצית השקל לפני פרשת זכור, ויש כאלו שנוהגים לתת זכר למחצית השקל בערב פורים היינו ביום צום תענית אסתר לפני שמתפלל מנחה, ויש כאלו שנוהגים לתת זכר למחצית השקל ביום פורים בבוקר לפני שקוראים את המגילה. אולם ניתן לתת זכר למחצית השקל בכל חודש אדר.

ו. יש להיזהר שלא לקרוא למעות הללו מחצית השקל אלא יקרא להם 'זכר למחצית השקל'.

ז. מעיקר הדין רק מי שהוא מעל גיל עשרים שנה צריך לתת זכר למחצית השקל, וטוב להחמיר שגם מי שהוא בן שלוש עשרה שנה שכבר עבר בר מצוה שיתן זכר למחצית השקל.

ח. הנשים גם צריכות לתת זכר למחצית השקל, וטוב לתת גם עבור הילדים הקטנים, אולם אם אין ידו משגת כל כך זה קשה עליו להוציא סכום כזה יתן עבור בניו ובנותיו הקטנים סכום מועט.

ט. צריך לתת סכום השווה לערך שלושה דרהם כסף, וכיוון שכל שנה מחיר הכסף עולה או יורד לכן כל שנה מפרסמים (בערך כמה שבועות לפני פורים) איזה סכום לתת, וכל אדם יבדוק מהו הסכום.

י. טוב שיתן שלושה מטבעות של מתכת, מכל מקום יוצאים חובת המנהג של זכר למחצית השקל גם שנותן חפץ ששווה בערכו לשלושה דרהם כסף או שנותן שטר כסף.

יא. מי שמצבו הכלכלי קשה מספיק שיתן מטבע של חצי שקל לזכר מחצית השקל ויוצא ידי חובה.

יב. מי שנוהג להפריש כל חודש מעשר כספים ממשכורתו אינו רשאי לתת ממעשר הכספים זכר למחצית השקל, אלא יפריש מעשר כספים וגם יתן זכר למחצית השקל מהכסף אחר שהפריש מעשר כספים, אולם אם אמר בפירוש בשעה שהתחיל לעשר מעשר כספים שהוא מעשר כספים בלי נדר והשעה דחוקה לו יכול לתת מהמעשר הכספים זכר למחצית השקל.

יג. זכר למחצית השקל יתן אותם לטובת מוסדות של תורה, שהרי אמרו חז"ל עכשיו שאין לעם ישראל בית מקדש מה שמכפר על עונותיהם של ישראל הוא התורה.

חינוך ילדים הרב אהרן פרידמן

'מכת בכורות'

כאשר מוקם בית בישראל, עזה שאיפת בני הזוג להעמיד דור ישרים יבורך, שכעץ שתול על פלגי מים יתן פריו בעתו- וכולם תקווה שפירותיהם יהיו משובחים בטיבם, מה שנקרא סוג א' א'. שני בני הזוג יודעים, שחינוך הוא משימה לא קלה והם משתדלים להתכונן לה עוד בטרם בא הילד לעולם. כאשר הם זוכים בשעה טובה ומוצלחת לקבל לזרועותיהם את התינוק, הם מתכווננים לקראת חינוכו בדחילו ורחימו, למען יצדיק את הציפיות שהם תולים בו. רגישותם של הורים צעירים, בכל התחומים, היא מן הנודעות. הם דרוכים לכל אושה (רחש) קלה ממיטת הילד, כדי לזנק ולבדוק מה קורה אתו, וכל דבר קטן עלול להזעיק אותם אל הרופא.

קורה, שהורים טריים מאבדים את הפרופורציה, ושוכחים שאת הקצב של התפתחות התינוק מכתוב מי שהעניק להם אותו ובחר בהם להפקידו בידיהם, ולא הם. ההורים לחוצים, ולפעמים אף לחוצים, שהתינוק כבר יצמיח שיניים, יתהפך במטה, ישב, יחל, יעמוד, יגיד 'אבא', 'אמא' וכו' וגו'. רק אחרי הילד הראשון או השני, הם מתחילים לקלוט שלכל ילד יש קצב משלו, ומי שמכוון אותו קצב עושה זאת בנאמנות.

לא רק בהתפתחות הגשמית דואגים הורים טריים לבן הבכור יתר על המידה, אלא גם בהתפתחות התנהגותית ורוחנית. אצל הבן הראשון הם עדיין חושבים שאפשר לחנך "לפי הספר", ולכן הם מצפים שתוך זמן קצר יהיה ילדם ירא ושלם. לא יבכה בלילות, לא יקנא בילדי השכנים או בתינוק הבא אחריו, ושכלל יעשה כל מה שאומרים לו וימלא את כל הטבלה ב"וי" רצוף... האשה קראה על גדול בישראל שאמו אמרה תחינה כלשהי בשעת הדלקת הנרות בערב שבת קודש? הרי שאם היא תעשה אותו דבר, מובטח לה שהיא מגדלת בביתה את התעתיק של אותו גדול נודע... אחרי כל התפילות והתחינות, ברכות הצדיקים וסגולות המקובלים, יהיו ההורים משוכנעים שהרך הנולד חייב להיות בבחינת "קדוש מרחם" ממש. וכשהדברים לא יוצאים אל הפועל והילד גדל- כמו שאר חבריו- שובב ופרוע, מסיקים ההורים, שהילד שעלה בחכתם הוא פשוט "ילד רע" (או מוגשם ובעל חומר גס במיוחד), כפי שאחד מאותם הורים הגדיר פעם באוזניו), או לחילופין, שהם כשלו כהורים בחינוכו והקדיחו את תבשילו.

אגב, חשוב לציין שתופעה זו, של ציפיה מוגזמת ולא מציאותית, שכיחה ובולטת בנוגע לבנים יותר מלבנות, שכן מבנות דורשים ההורים פחות מאשר הם דורשים מן הבן. ולכן זה לא חייב להיות דוקא הבכור; זה גם יכול להיות הבן הראשון שהגיע אחרי בת או שתיים, שההורים שומרים לו את כל אותן ציפיות כמוסות שליוו את הקמת הבית, ורק השביחו וצברו "ריבית" עם כל לידה של "בת תחילה"...

הורים צריכים לגדל כמה ילדים, עד שלומדים שבחיים לא הולכים הדברים "לפי הספר" ויש הרבה חריקות וחריגות. לפעמים משלמים ההורים מחיר יקר הכולל הרבה אכזבות, עד שהם קולטים, שבעצם, מעט דברים מסתדרים בדיוק כפי שמתואר בסיפורים או בפיהם של המרצים הדגולים... רק אז הם מתחילים "לרדת מן העץ" ולפתח ציפיות ריאליות מן הילדים, מתוך הבנה שהבורא מנהיג את הילד בקצב משלו מבלי שהם היו צריכים להתערב הרבה ולהפריע.

כאלו "פנים" יש, לפעמים, להורים המתלמדים לחנך על גבם של ילדם הבכור...

עד כמה הדברים מתאימים, כמחוזרים עם דברים המצוטטים בשם אחד מגדולי ישראל, שהסביר את הטעם שהבכור מקבל פי שניים מירושת אביו, משום שמגיע לו פיצוי על כל הצער ועגמת הנפש שגרם לו האב מחוסר נסיונו כשהיה לו רק אותו הבכור...

רגע חושבים

הרב יוחאי אוהיון

'לנהוג' במחשבה

'אבי תעצור רגע בצד אני אחליף אותך' אמר יוסי.

אבי עצר ויוסי תפס פיקוד על ההגה. מה שקרה בינתיים, הנוסעים היקרים וה'ישראלים' המסוקרנים, חפצו לדעת מי זה הבן אדם 'חיית הטרף' בלשון המעטה, בעל הפה המטונף, שהטיל את אימתו על כל ציבור הנוסעים.

הדלת נפתחה מאחור, אך בכל תחנה, ירדו הנוסעים אך ורק מקדימה ובכדי לחזות, והנה זה פלא האיש בעל הפה המטונף חובש כיפה ובעל זקן, יחד עם ציציית שמתבדרות לו עד ברכיים.

אדם לפעמים צועק וכועס על אחרים ועוד מאשים את מי שבכלל לא היה אשם... מה הוא חשב? והתשובה היא: **שהוא לא חשב**, אם הוא היה נותן על ליבו הוא לא היה כועס.

פעמים אנו רואים דבר אצל הזולת ודנים אותו לכף חובה, עם מעט מחשבה ולימוד זכות, הכל יכול להיות אחרת.

'אני אעלה איתך עד התחנה האחרונה הרכב שלי ממתין שם', אמר יוסי נהג האוטובוס הוותיק חובש הכיפה, לאבי הנהג. זה האחרון אחז בהגה, ויוסי שאף הוא עובד בחברת האוטובוסים נכנס וישב לצידו.

והנה באחד התחנות עלתה גברת 'קשת יום' זעופה ונרגזת, והחלה במסע הערות שיטתי, שהופנה אל עבר אבי הנהג. אך הגברת כנראה הפעם 'התעסקה' עם האיש הלא נכון.

אבי 'חמום המוח' כך כינוהו חבריו הנהגים. החל להתחמם אט אט, והגברת ממשיכה, הורידים ברקות של אבי פצחו בשיר, ואז... **הסכר נפתח**, קיתון של חרפות נאצות וגידופים, בתחילה קללות מהתורה ולאחר מכן בלשון בני אדם, ולבסוף בלשון אלו שאינם בני אדם, הגברת לא ידעה היכן לקבור את עצמה.

ומהנוכחים, לא חרץ נוסע אחד את לשונו.

שקט שרר במרצדס בעלת 52 המקומות. יוסי שנוכח כל אותה העת במקום, ראה שאף לאחר ששכחה חמת חבריו, הלה עדיין לא נח מזעפו וראשו לא מונח בנהיגה.

הרב יוחאי אוהיון מרצה באתר ישיבת אור דוד להרצאות נוספות כנסו לאתרנו

"זכר למחצית השקל נותנים לשיבות ולמוסדות תורה"

פסק הלכה מספר 'חזון עובדיה פורים' של הרב עובדיה יוסף זצ"ל

"מנהג ישראל לתת 'זכר למחצית השקל' וכמו שבזמן בית המקדש מחצית השקל הייתה מכפרת כך היום שנותנים לעמלי תורה כדוגמת הכהנים בבית המקדש הם מכפרים עלינו."

הבטחת רבי חיים פלאג'י:

"מי שנותן זכר למחצית השקל מובטח לו שהוא בן העולם הבא ולא יקרה לו שום פגע רע באותה שנה!"

לנתינת 'זכר למחצית השקל' עם התפילות והבקשות סרקו את הקוד:

ניתן להעביר "זכר למחצית השקל" במספר דרכים:

באתר האינטרנט של הישיבה
בכתובת: Rabenu.com

להתקשר למשרדי הישיבה
בטלפון 03-570-12-12

